

AiA Art News-service

De Telegraaf

Zoekgeraakte Da Vinci blijkt geruild voor superjacht

Door RALPH DEKKERS
Vandaag, 12:19 in BUITENLAND

RIYAD - Menig kunstkenner fronste zijn wenkbrauwen toen een schilderij van Leonardo Da Vinci in 2017 voor een recordbedrag van ruim 450 miljoen dollar van eigenaar verwisselde. Nu blijkt dat twee steenrijke Arabische prinses, vrienden nota bene, destijds tegen elkaar opboden omdat ze allebei vreesden dat de ander een vijand uit Qatar was.

Archieffoto van Salvator Mundi.

© AFP

De Salvator Mundi kwam uiteindelijk in handen van de kroonprins van Saoedi-Arabië, Mohammed bin Salman ('MBS'). Toen die erachter kwam dat zijn rivaal op de veiling in New York de kroonprins van Abu Dhabi was, sloten zij onderling een deal: in ruil voor het schilderij kreeg MBS een jacht ter waarde van een half miljard.

Het is de zoveelste bizarre episode rond de Salvator Mundi. Het werk, dat Jezus als redder van de wereld uitbeeldt, was sinds de veiling bij Christie's spoorloos verdwenen. Het zou vorig jaar in het prestigieuze Louvre in Abu Dhabi komen te hangen, maar de presentatie werd daar zonder opgave van reden afgezegd. Ook het personeel van het museum, waar ook schilderijen van Rembrandt en Van Gogh hangen, had geen idee waar het werk zich bevond. Nu komt de aap uit de mouw.

Foutjes in schilderij

Ondertussen rijzen er zelfs twijfels over de echtheid van het schilderij. Het Louvre in Parijs, dat eerder zijn naam voor honderden miljoenen 'verkochte' aan het museum in Abu Dhabi, zou twijfelen of de Salvator Mundi wel daadwerkelijk door Da Vinci is geschilderd. Er zitten een paar kleine 'foutjes' in die de geniale Italiaan nooit zou hebben gemaakt. Het werk dateert wel uit zijn periode, rond het jaar 1500, maar zou mogelijk door een van zijn leerlingen zijn gemaakt.

De Salvator Mundi hing lange tijd in Europese paleizen totdat het in de vergetelheid raakte en uiteindelijk in de jaren '50 van de vorige eeuw voor een klein bedrag van eigenaar wisselde. Een galeriehouder betaalde er later 10.000 dollar voor, maar de waarde steeg pas goed toen experts in 2008 vaststelden dat het werk van Da Vinci was, van wie maar weinig schilderijen bekend zijn.

Qatar

Een Russische miljardair kocht het uiteindelijk voor 127,5 miljoen dollar. Het koningshuis van Qatar zou in 2016 zo'n 80 miljoen hebben geboden voor het werk,

maar dan had de Rus een aanzienlijk verlies geleden. De Qatarezen wilden niet verder gaan voor een 'christelijk schilderij'.

Saoedi-Arabië en de Emiraten, waar Abu Dhabi deel van uitmaakt, zijn al jaren in een fel conflict verwickeld met Qatar. Zij beschuldigen het kleine land ervan terreur te steunen en te nauwe banden met Iran te hebben. Daarom trokken vertegenwoordigers van beide koningshuizen eind 2017 alle registers open in New York. Zij hadden de opdracht meegekregen om zover te gaan als nodig was, zo claimen paleisbronnen in de Britse pers.

Broekriem aantrekken

Maar MBS kreeg later in eigen land kritiek op de aankoop. Door terugvallende olie-inkomsten moet in Saoedi-Arabië voor het eerst de broekriem enigszins worden aangehaald. En dus sluisde hij het werk door naar zijn vriend in Abu Dhabi, die het goed kon gebruiken om zijn nieuwe paradepaardje – het Louvre – op te tuigen.

In ruil daarvoor kreeg MBS de Topaz, een gigantisch jacht met ongeveer dezelfde waarde. Het is diens derde varend paleis. De kroonprins zou veel nachten op zijn jachten voor de Saoedische kust doorbrengen uit angst voor een aanslag op zijn leven.

De jonge kroonprins heeft in korte tijd veel vijanden gemaakt. Eerst door hervormingen, daarna door het leegkloppen van de zakenelite en de moord op Jamal Khashoggi. Maar waar hij nu kan genieten van zijn luxueuze vloot, daar moet zijn vriend in Abu Dhabi nog maar afwachten of hij niet het schip is ingegaan.